

KONTAKT

Limfjordsrådets Sekretariat
Aalborg Kommune
Klima- og Miljøforvaltningen
Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby

Tlf.: 20 63 48 50
Web: www.limfjordsraadet.dk
Mail: limfjordsraadet@aalborg.dk

LIMFJORDSRÅDETS ÅRSBERETNING 2021

– Status for vandplanarbejdet i oplandet til Limfjorden

Limfjordsrådet

1

"DET ER LIMFJORDS-
RÅDETS FORMÅL AT
UNDERSTØTTE FORBED-
RINGER AF LIMFJORDENS
MILJØTILSTAND"

Foto: Limfjordsrådet

INDHOLD

Forord	3
Klima og vådområder	5
• Lavbund	5
• Fosfor	9
• Kvælstof	12
Vandløb	15
• Strækingsbaserede indsatser	18
• Spærringer	19
• Rørlægninger	24
Masterplan	26
Merværdi og synergiprojekter	27
• Helhedsplan	27
• Havørred Limfjorden	28
• Spøgelsesnet	29
• Strandoprydning	30
Kontaktoplysninger sekretariatet	32

KOLOFON

Årsrapport: LIMFJORDSRÅDETS ÅRSBERETNING 2021
– Status for vandplanarbejdet i oplandet til Limfjorden

Udgivet af: Limfjordsrådet

Udgivet: Februar 2022

Forsidefoto: Lars Nørgaard Bach

Antal tryk: 450 eksemplarer

Trykkeri:

FORORD

2021 var året, hvor Limfjordsrådet skulle binde sløjfe på 6 års arbejde med at imødekomme de statslige krav til vandløb og kvælstofreduktion.

2. Vandplanperiode (2015-21) sluttede, og kommunernes arbejde med vandmiljøet fortsætter med vandplan III (2021-27).

I Limfjordsrådets årsberetning for 2021 kan du bl.a. læse om slutspurten for at nå målene både på vådområde- og vandløbsindsatsen. Desuden kan du læse om:

- Helhedsprojekter – en metode til at arbejde helhedsorienteret med vandløbssystemer
- Indsatsen for at fremme lystfiskerturismen – Havørred Limfjorden
- Udtagning af lavbundsjord er et vigtigt værktøj i klimaindsatsen
- Kommunernes arbejde med at gennemføre vandløbsindsatser for i omegnen af 110 mio. kr. til gavn for smådyr, fisk og vandplanter

- Opfiskning af spøgelsesnet og strandoprydning
- Hvordan genslyngningen af Hørsted å blotlagde en 2000 år gammel stenbrolagt vej

Limfjordsrådet vedtog i 2021 også en strategi "Masterplan – En Limfjord i balance" og en tilhørende handlingsplan, der sætter retning for de konkrete handlinger i arbejdet med en ren Limfjord i de kommende år.

Vi håber, at du som en del af lokalbefolkningen eller som en af de mange gæster, der besøger området, vil glædes over den miljømæssigt positive udvikling i Limfjorden og dens opland.

Med venlig hilsen og god læselyst.

Michael Palsgaard Andersen
Formand for Limfjordsrådet embedsmandsgruppe
&
Jesper Hansen
Leder af Limfjordsrådets sekretariat

Figur 1: Der er 18 oplandkommuner til Limfjorden. Ti af disse har kystlinje direkte til fjorden.

Foto: Limfjordsrådet

Foto: Limfjordsrådet
- Østerå i Aalborg Kommune

KLIMA OG VÅDOMRÅDER

Klimadebatten og fokus på at arbejde med de kulstofholdige jorder har været stigende den sidste tid. Der er væsentlige statslige såvel som kommunale incitamenter for at arbejde med udtagning af lavbundslande.

LAVBUND

Lavbundsprojekter er et af de virkemidlerne, der har et væsentligt potentielt bidrag til at nå målet med klimagasreduktion og i oplandet til Limfjorden har vi en stor del af den samlede nationale opgørelse af lavbundslande, og derfor et stort potentiale.

Danmarks klimamål er med en udmelding om udtagning af 100.000 hektar lavbundsland på landsplan ambitiøse og derfor også et fokusområde Limfjords-

sekretariatet og oplandet til Limfjorden.

Etablering af vådområder på drænedet tørveholdige lavbundsarealer har til formål af stoppe "afbrænding" af tørv. Dette ved at hæve vandstanden således at man stopper den eksisterende nedbrydning af tørv og dermed forhindrer den CO₂ frigivelse der ses i dag.

Fem kommunale lavbundsprojekter på sammenlagt omkring 240 ha. er under realisering i oplandet til Limfjorden. Ydermere arbejdes der pt på 11 forundersøgelser, hvoraf 5 af disse til sammen er på 1.500 hektar (i alt knap 2.300 hektar). Sammenlagt er de igangværende projekter vurderet til at medføre en CO₂-reduktion på godt 40.000

FAKTA - LAVBUNDSINDSAT

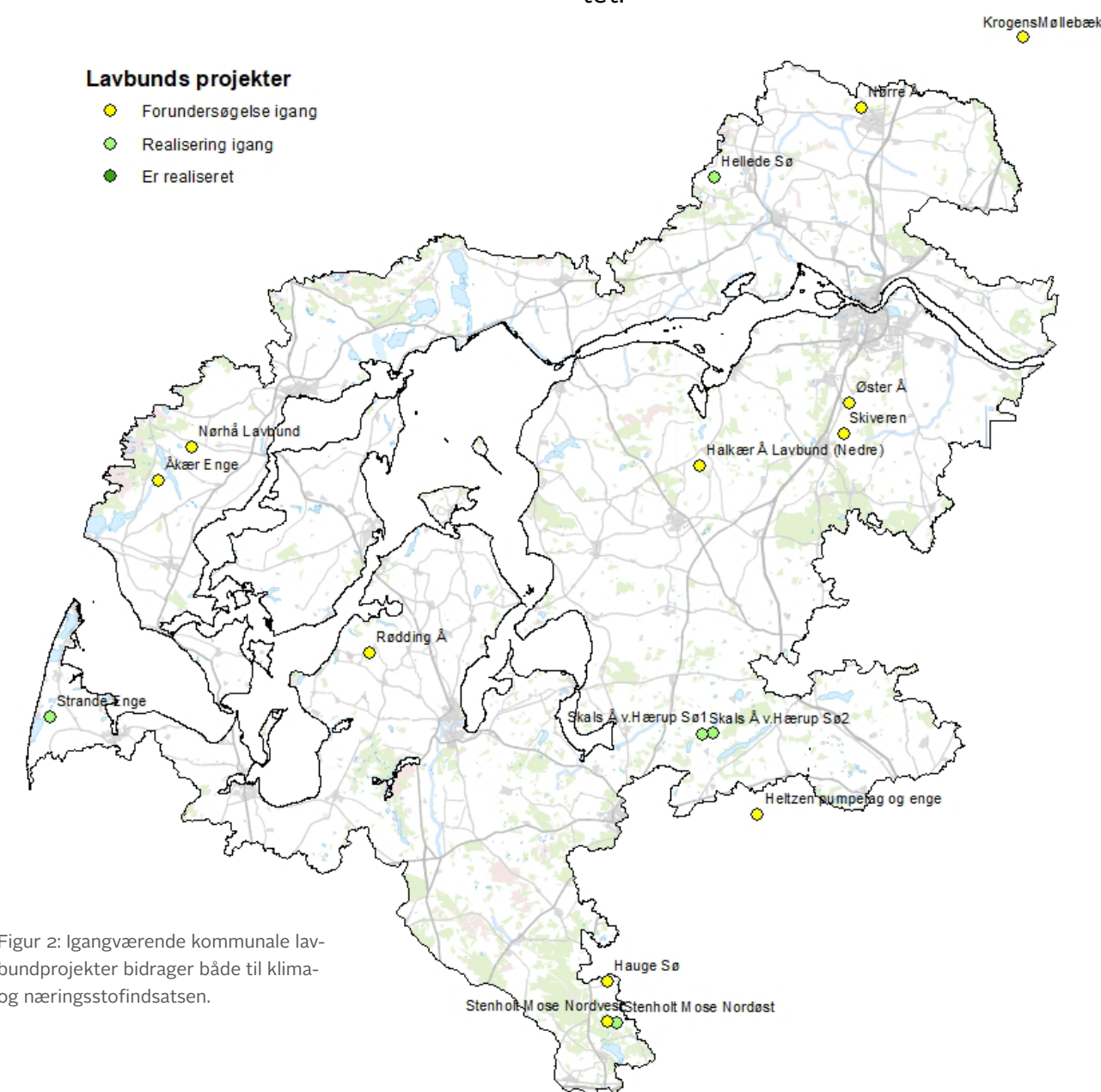
10
områder hvor
forundersøgelse
er igang

5
områder hvor
realisering
er igang

0
områder
realiseret

ton CO₂-ækvivalenter. Ud over klimaeffekten vil projekterne desuden bidrage med en kvælstofreduktion til Limfjorden på op imod 110 ton kvælstof / år.

Reduktionen i tilførslen af kvælstof til Limfjorden bidrager til miljømålet om god økologisk tilstand i fjorden. Støtteordningerne til etablering af lavbundsprojekter bliver stadig mere fleksible og andre ordninger understøtter udtagningen af lavbundslande herunder "Klima- og lavbundsordningen", og der forventes igangsat flere af denne type vådområder i oplandet til Limfjorden fremadrettet.

Figur 2: Igangværende kommunale lavbundsprojekter bidrager både til klima- og næringsstofindsatsen.

KLIMAINDSATSEN ER FOR ALVOR I GANG,
OG DET ER VIGTIGT, AT VI SAMARBEJDER
OM EN FÆLLES LØSNING.

Foto: Limfjordsrådet - Lemvig Sø

FOSFOR

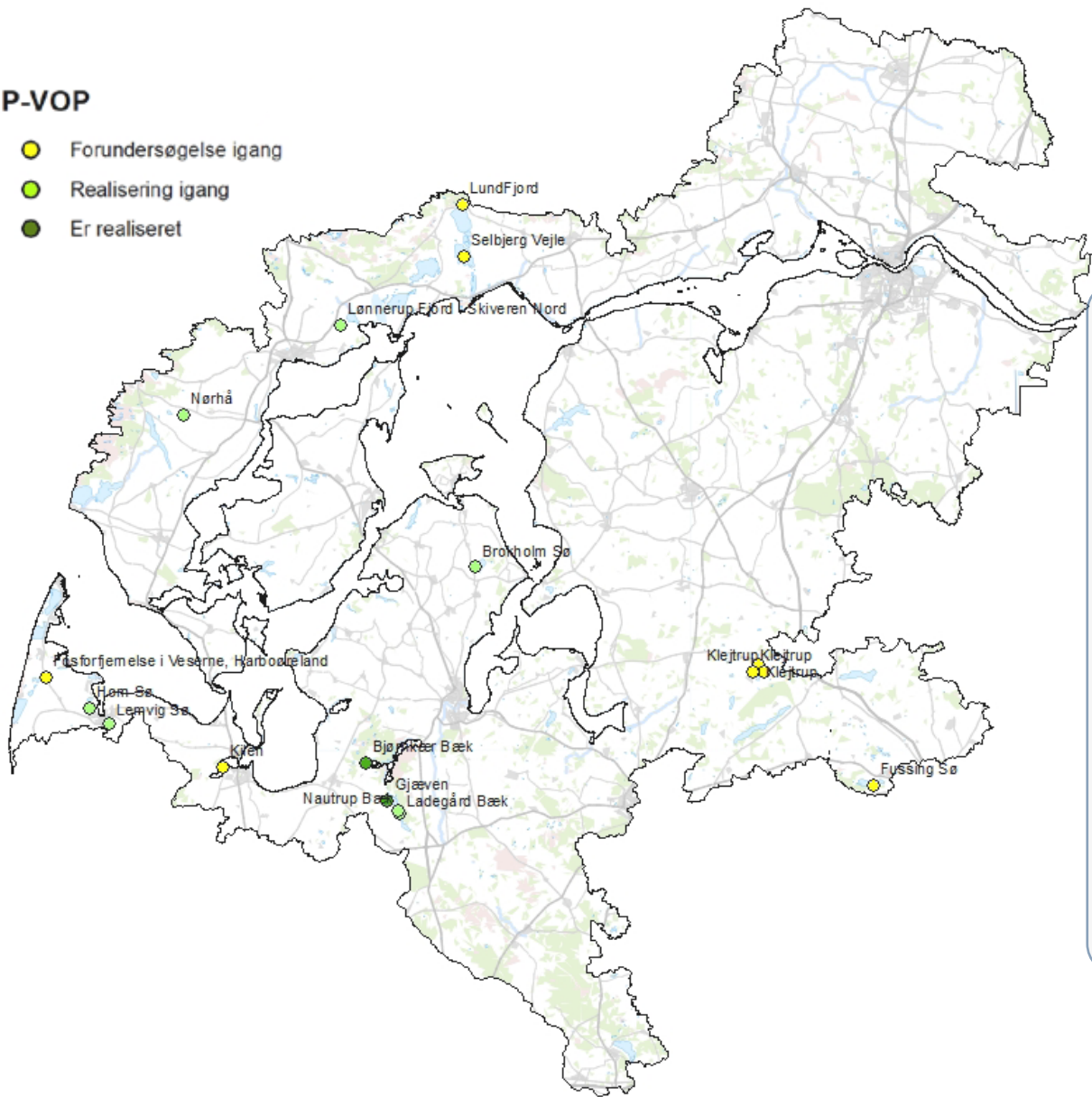
Mange søer i Danmark er fosforpåvirkede. Vi har i oplandet til Limfjorden 46 søer med et behov for at reducerer fosforbelastningen.

Formålet med fosforådale er, at aflejre partikelbundet fosfor umiddelbart opstrøms belastede søer. Teknisk gøres dette ved at ændre vandløbet, så der ved store vandløbsføringer kommer midlertidige oversvømmelser af vandløbsnære arealer.

Den tætte kontakt mellem vandløb og omgivelser giver også store vandløbsforbedringer.

P-VOP

- Forundersøgelse igang
- Realisering igang
- Er realiseret

Figur 3: De igangværende kommunale fosforådsprojekter bidrager til en bedre tilstand i søerne i oplandet til Limfjorden.

FAKTA - FOSFORINDSATS

Reduktionsmålene for Limfjorden:
2. planperiode 1.720 kg (2015-2021)
1. planperiode 8.618 kg (2009-2015)

KVÆLSTOF

Vi er nu igennem planperiode 1 og 2 i forhold til vandplanen for Limfjorden. Det har resulteret i arbejde med en bred vifte af projektyper og størrelse såvel som geografi. Projekter der udover det primære formål at tilbageholde kvælstof bidrager til andre væsentlige hensyn, herunder klima og natur.

Overordnet er der ved udgangen af 2021 søgt realisering af 60 projekter hvoraf 18 er realiseret og 42 under realisering. Ydermere er 11 projekter stadig under forundersøgelse med forhåbning om realiseringsansøgning ultimo 2022. Det svarer sammenlagt til et areal på knap 8.000 hektar med en vurderet effekt på 690 ton kvælstof om året.

Vådområdeprojekt - Gørup Enge

I oplandet til Lovns Bredning på grænsen mellem Viborg og Vesthimmerlands kommune, blev der i sommeren 2021 etableret et vådområde projekt. Et projekt hvor de gamle vandløbssystemer er blevet genetableret i terrænnært forløb.

Gørup Enge projektet er samlet på 110 hektar og er vurderet til at reducere udledningen af kvælstof til Limfjorden med knap 9 ton N/år. Med dette projekt som mange andre kvælstofprojekter er der tale om etablering på tørveholdige jorde hvorfor projekterne også bidrager til en væsentlig CO₂ tilbageholdelse.

Projektet bidrager til at store arealer der før var drænede tørvearealer nu er næsten vandmættet.

Reduktionsmålene for Limfjorden:

2. planperiode 374,4 ton N/år (2015-2021)

1. planperiode 349 ton N/år (2009-2015)

FAKTA - KVÆLSTOFINDSATS

11
områder hvor
forundersøgelse
er igang

42
områder hvor
realisering
er igang

18
områder
realiseret

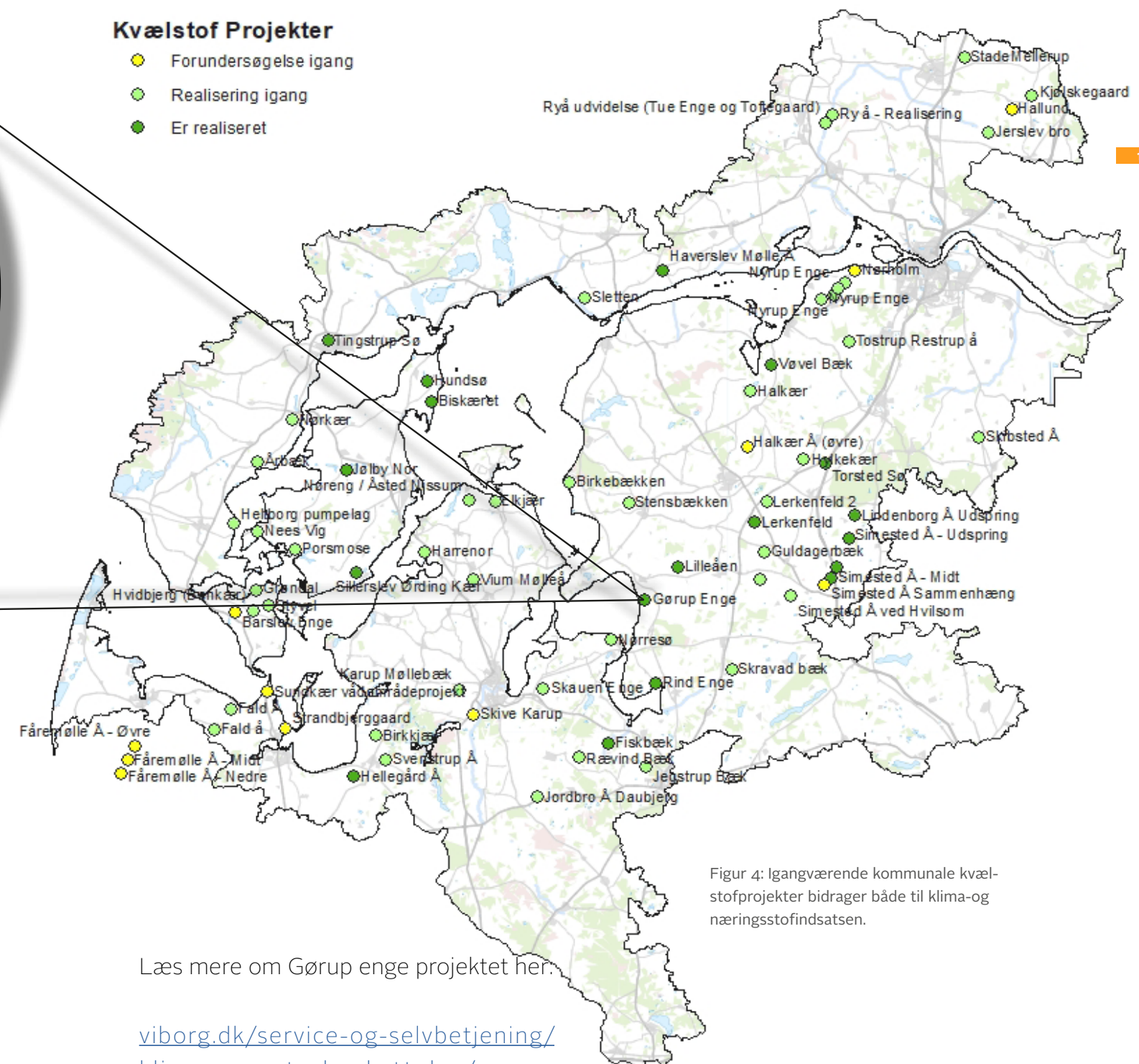
59
ton N/år
Forundersøgel-
se igang

422
ton N/år
Realisering
igang

209
ton N/år
Realiseret

Kvælstof Projekter

- Forundersøgelse igang
- Realisering igang
- Er realiseret

Figur 4: Igangværende kommunale kvælstofprojekter bidrager både til klima-og næringsstofindsatsen.

Læs mere om Gørup enge projektet her:

viborg.dk/service-og-selvbetjening/klima-og-naturbeskyttelse/soeer-vandloeb-og-vaadomraader/vaadomraadeprojekter-i-viborg-kommune/vaadomraadeprojekter-gennemfoerte-projekter-inden-for-de-seneste-fem-aa/vaadomraadeprojekt-goerup-enge-i-vesthimmerland/

Status:

I oplandet til Limfjorden er vi nået til et punkt, hvor en stor del af projekterne nu er realiseret eller under realisering.

VANDLØB

I oplandet til Limfjorden findes ca. 2.900 km ud af Danmarks i alt ca. 19.000 km målsatte vandløb. Hovedparten af vandløbene har miljømålet "god økologisk tilstand". Den specifikke målsætning for vandløbene fremgår af Vandområdeplan 2015-2021.

Spærringer og rørlægninger i vandløb forhindrer fisk og smådyrs frie vandring i vandløbene, ligesom de fysiske forhold i vandløbet påvirkes negativt. Spærringer og rørlægninger forringer således faunaens livsvilkår og kan derfor gøre det svært for faunaen at opretholde naturlige bestande.

For at opnå "god økologisk tilstand" i vandløbene angiver Vandområdeplan 2015-2021 derfor et indsatsprogram for de enkelte vandløb. Indsatsprogrammet for vandløbsrestaureringer i Vandområdeplan 2015-2021 tager i høj grad udgangspunkt i kommunernes og vand-

rådets forslag til indsatser fra 2014. Indsatsen kan f.eks. bestå i at fjerne en spærring eller en rørlægning, lægge grus ud eller genslynge vandløbet.

Vandløbsrestaureringer forbedrer de fysiske forhold i vandløbet, så bl.a. ørreder får bedre gydemuligheder, flere rentvandsdyr kan leve, og vandet bliver bedre iltet med en forbedret vandkvalitet til følge.

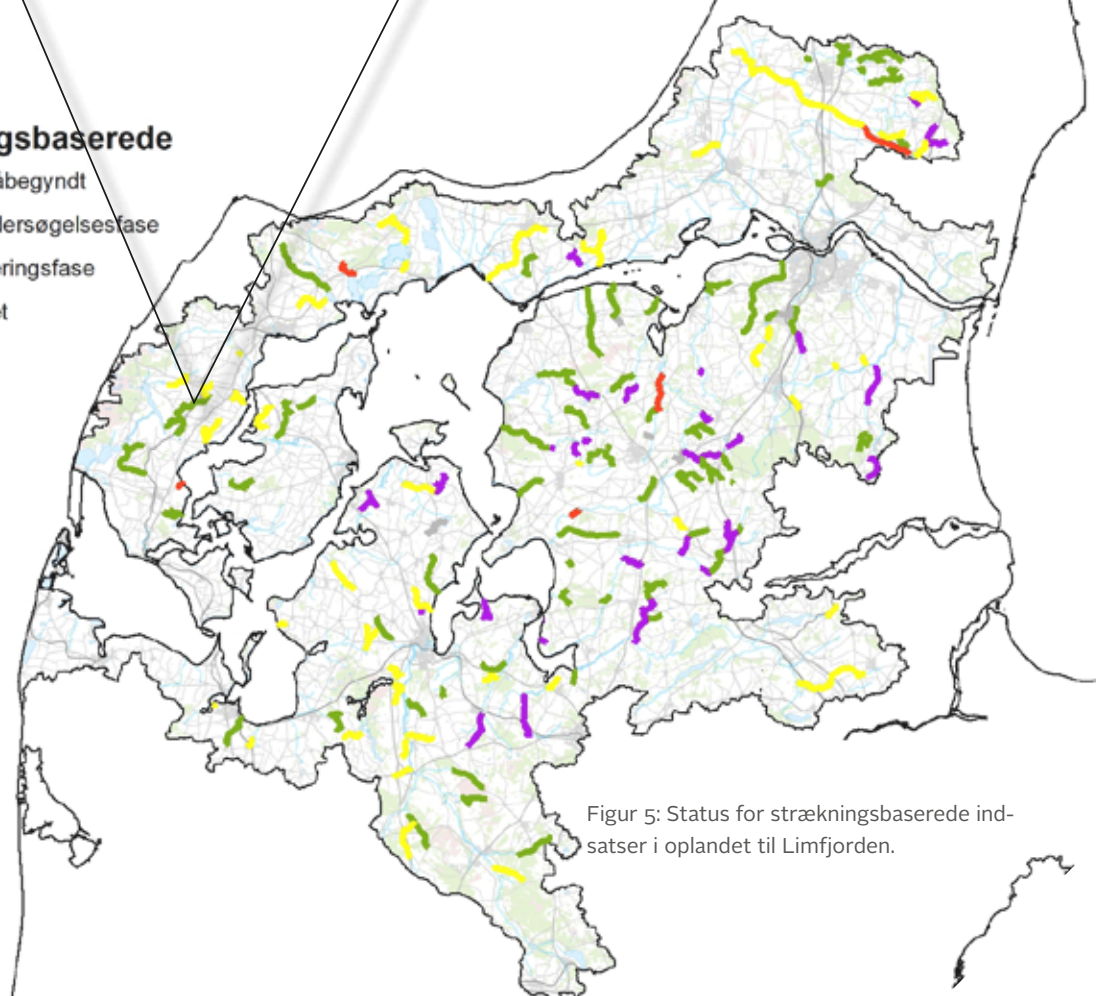
Opgørelserne på de følgende sider viser status for, hvor langt kommunerne er med de forskellige vandløbsindsatser i Limfjordslandet ved årsskiftet 2021-2022. Kategorien "Andet" kan dække over, at status ikke er udfyldt af kommunen, at der er givet afslag på ansøgningen pga. manglende omkostningseffektivitet eller, at ingen af kategorierne passer ind i status for indsatsen.

Foto: Limfjordsrådet - Hørsted Å i Thisted Kommune

Strækningsbaserede

- Ikke påbegyndt
- Forundersøgelsesfase
- Realiseringsfase
- Fritaget
- Andet

Figur 5: Status for strækningsbaserede indsatser i oplandet til Limfjorden.

FAKTA - STRÆKNINGSBASEREDE INDSATSER

Procentsatserne er udregnet ift. de samlede strækningsbaserede indsatser.

STRÆKNINGSBASEREDE INDSATSER

I Hørsted Å, i Thisted Kommune, er der i 2021 genslynget 1,4 km vandløb og udlagt ca. 400 m³ gydegrus og ca. 45 m³ skjulesten.

Foto: Kaj Kirk foran en del af den restaurerede strækning på hans jord.

Hørsted Å er et mellemstort vandløb (type 2) beliggende i det vestlige Thy. Åen udspringer tæt ved Snedsted By og løber ud i Ove Sø, hvorfra det fortsætter til den vestligste del af Limfjorden. Vandløbet har i dag en mindre bestand af bækørreder, som vil nyde godt af de forbedrede fysiske forhold i vandløbet. Gravearbejdet er opdelt i tre forskellige områder fordelt over næsten 10 km vandløb.

Hele 12 forskellige bredejere har været med i projektet, og de er overvejende positive. Lodsejer Kaj Kirk, som har lagt jord til knap 200 m af genslynngningen, udtaler bl.a. "Jeg er ovenud lykkelig for, at projektet er lavet på min jord." En anden lodsejer glæder sig over at have medvirket til at skabe bedre vilkår for dyr og planter i området. "Vandløbsrestaureringen er rigtig god for naturen, og jeg er meget glad for at have deltaget i projektet", fortæller Robert Ahrenhold.

Foto: Robert Ahrenhold og Birte Andersen foran den restaurerede strækning på deres jord. I baggrunden anes den nyetableret gydebanke.

SPÆRRINGER

Fiskespærring i vild natur

Limfjordsrådet gennemfører også indsatser uden for Limfjorden. Strengsholt Bæk løber til Kattegat ved Voreså i Frederikshavns Kommune og har et forløb gennem vild skov og har en meget fin vandkvalitet.

I 2010 blev der etableret en fiskepassage ved fiskespærringen nederst i vandløbet, ved den tilgroede Møllesø ved Møllegården. Fiskepassagen var dog stadig for stejl for fiskenes vandring og i 2020 påbegyndte arbejdet med at forbedre fiskepassagen.

Sandet i den tidligere Møllesø blev delvis gravet væk og den oprindelige ådal blev synlig igen. Samtidig blev åens høje fald udlignet med åslyng, og der blev udlagt gydegrus for fiskene; alt smukt integreret med stedets skov.

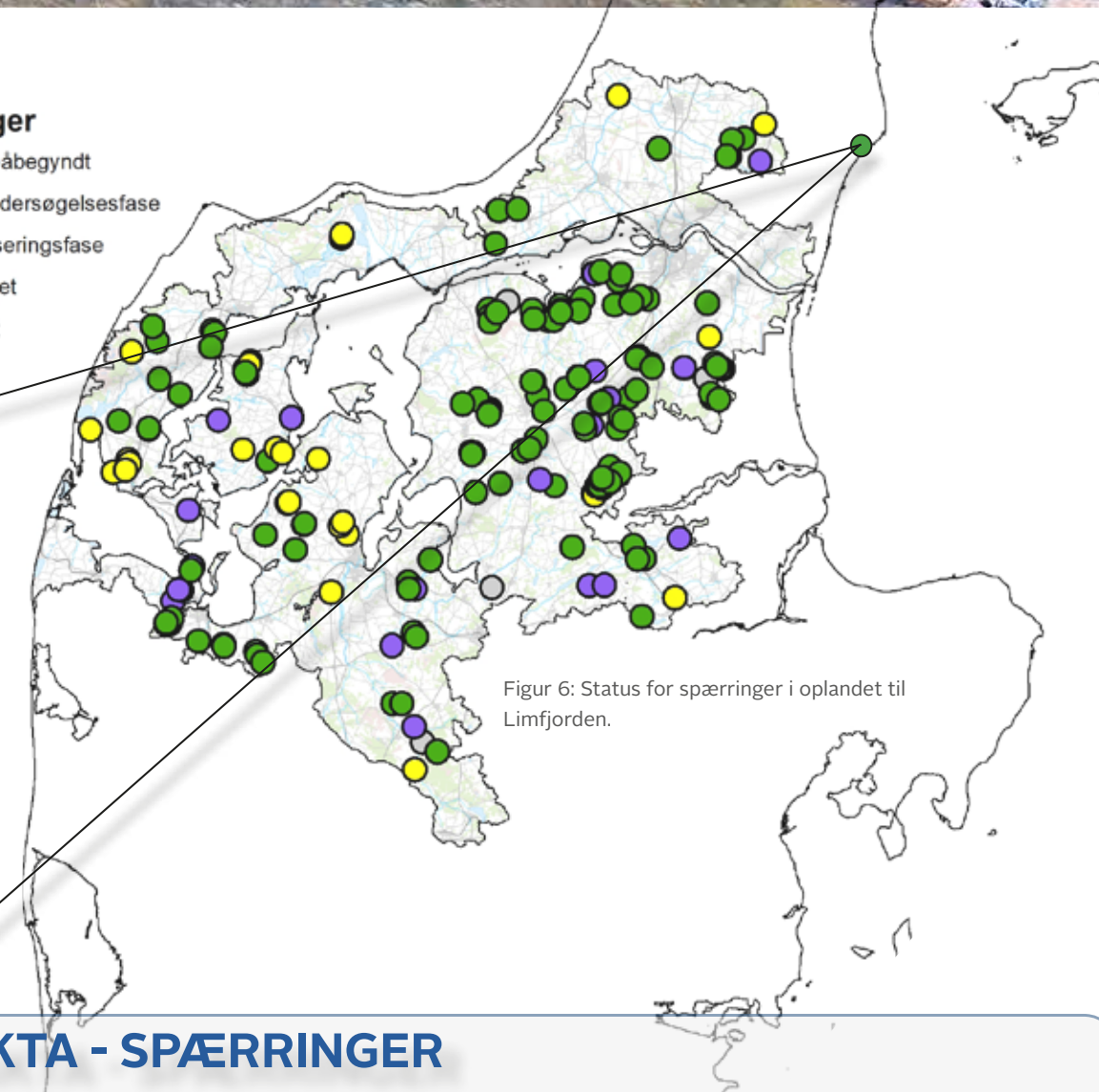
Foto: Strengsholt Bæk løber til Kattegat og har et forløb gennem vild skov med meget fin vandkvalitet.

Nu er der fuld fiskepassage og adgang til ørredernes gydeområder - både ved Møllegården og de øvrige 11 km vandløbs længere oppe. Projektet blev gennemført i tæt dialog med FDF som ejer Møllegården og er et yndet lokalt udflugtsmål - også for ørrederne, som har taget gruset i brug til gydning.

Spærringer

- Ikke påbegyndt
- Forundersøgelsesfase
- Realiseringsfase
- Fritaget
- Andet

Figur 6: Status for spærringer i oplandet til Limfjorden.

FAKTA - SPÆRRINGER

0%
Ikke påbegyndt

14%
Forundersøgelsesfase

70%
Realiseringsfase

13%
Fritaget

3%
Andet

Procentsatserne er udregnet ift. de samlede indsatser med spærringer.

DEN GENFUNDNE "BRO"

Foto: Limfjordsrådet - Arkæologer har været på spil og har bl.a. fundet gamle dyreknoget.

Foto: Limfjordsrådet - Under udgravningen ses den gamle vejbelægning tydeligt

Genslyngningen af en ca. 1,4 km strækning af Hørsted Å blotlagde i efteråret 2021 en omkring 2000 år gammel stenbrolagt vej, som i bronze- og jernalderen har gjort det muligt at krydse vandløbet.

Foto: Arkæologer fra Museum Thy udgraver den gamle vejbelægning for at finde levn fra fortiden.

Stenbelægningen har sikret, at dyr og mennesker har haft et vadested, hvor de kunne krydse vandløbet uden at synke ned i den bløde og våde tørvejord. Arkæologer fra Museum Thy har vurderet, at der har strømmet vand fra åen ned over vejbelægningen, mens den har været i brug som vadested for datidens befolkning.

Oldtidsvejen ser ud til at have forbundet et tæt befolket område ved Sønderhå med hovedfærdselsvejen i Thy, som i dag kendes som Oddesundvej.

RØRLÆGNINGER

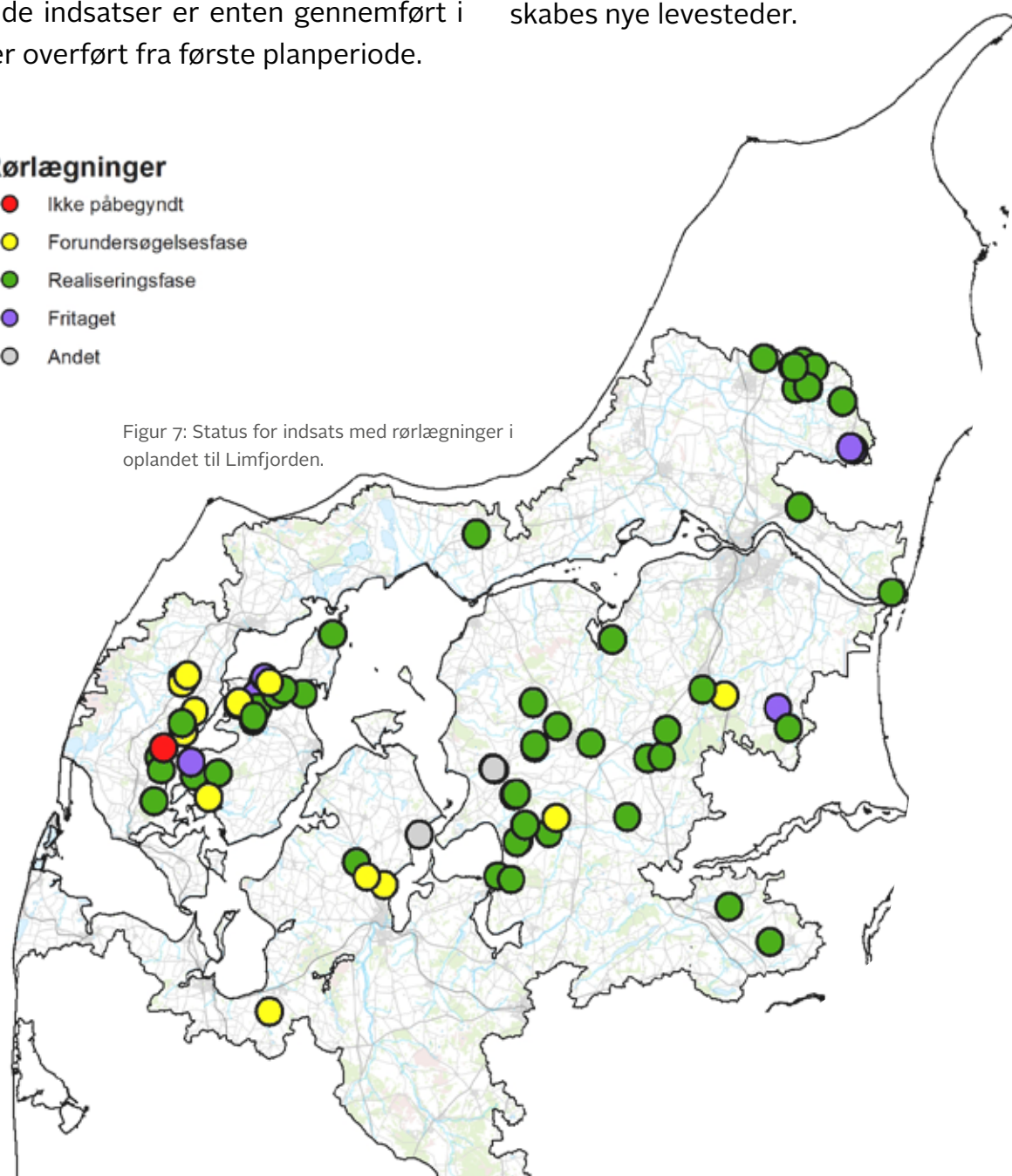
Indsatsen i forhold til genåbning af rør-
lagte vandløb omfatter i anden plan-
periode ved 52 stk. svarende til genåb-
ning af en samlet strækning på 8,7 km.
Af disse er 12 af indsatserne nye projek-
ter i anden planperiode, mens de reste-
rende indsatser er enten gennemført i
eller overført fra første planperiode.

Rørlagte vandløb har ingen eller be-
grænset funktion som habitat for de
dyr og planter, der knytter sig til vand-
løbene. Der kommer ikke lys til vand-
løbene, og bunden er ofte uden grus og
planter. Åbning af rørlagte strækninger
skabes nye levesteder.

Rørlægninger

- Ikke påbegyndt
- Forundersøgelsesfase
- Realiseringsfase
- Fritaget
- Andet

Figur 7: Status for indsats med rørlægninger i
oplandet til Limfjorden.

FAKTA - RØRLÆGNINGER

2%
Ikke
påbegyndt

31%
Forunder-
søgelsesfase

57%
Realiserings-
fase

4%
Fritaget

6%
Andet

Procentsatserne er udregnet ift. de samlede indsatser med rørlægninger.

MASTERPLAN

I foråret 2021 blev Masterplanens strategi "Limfjorden i balance" vedtaget i Limfjordsrådet og godkendt i de 18 medlemskommuner. Strategien fastlægger Limfjordsrådets fokus og sigte i de kommende år indenfor de fem hovedområder:

- Fjord
- Opland
- Natur
- Klima
- Forankring og merværdi.

Strategien er udarbejdet med inputs fra medlemskommunerne og i dialog med interessenterne og blev i efteråret fulgt op af en handlingsplan, der udmønter strategien i konkrete handlinger.

Handlingsplanen blev endeligt vedtaget på Limfjordsrådets sidste møde inden jul 2021, og den indeholder såvel aktiviteter, der allerede er sat i gang, samt indsatser der forventes at blive påbegyndt i de kommende år.

Strategi og den udmøntende handlingsplan for "Limfjorden i balance" sikrer, at det nye Limfjordsråd sammen med medlemskommunerne har et solidt grundlag for arbejdet i de kommende fire år.

VERDENSMÅL for bæredygtig udvikling

Interreg
North Sea Region
WaterCoG
European Regional Development Fund

MERVÆRDI OG SYNERGIPROJEKTER

HELHEDSPROJEKTER I VANDLØB

I samarbejde med Brønderslev og Vesthimmerlands Kommune arbejder Limfjordsrådet med helhedsprojekter i ådalene omkring hhv. Nørreå og Halkær Å. Projekterne laves som en del af en statslig pilotordning. Projekterne i Nørreå og Halkær Å er de eneste der laves. Alle de erfaringer som staten får om helhedsprojekter kommer dermed fra limfjordsoplandet.

Helhedsprojekter skal, som navnet antyder, være helhedsorienterede

Tilskudsordningen er målrettet vandløb, som er særligt klimafølsomme, og

hvor en helhedsorienteret indsats skal tilgodese hensyn til natur, vandmiljø, klimatilpasning og landbrugsdrift.

Der er med andre ord tale om projektområder, hvor der er behov for at gennemføre en indsats, men hvor det, af den ene eller anden grund, ikke er hensigtsmæssigt at gennemføre et traditionelt vådområdeprojekt eller et vandløbsprojekt, der alene fokuserer på fjernelse af kvælstof eller forbedring af de fysiske forhold i selve vandløbet.

Fordele og ulemper

Udover, at ordningen giver mulighed for at arbejde i hele ådalen og tage hensyn

Foto: Udsnit af ådalen omkring den kanaliserede Halkær Å

til mange forskellige ting, uden at man nødvendigvis skal opfylde ét bestemt effektivitetskrav, adskiller ordningen sig også fra de traditionelle ordninger på andre måder.

Ordningen er skruet sammen på en måde, så man kan søge penge til forundersøgelse, realisering, erstatning mv. på én gang. Det kan være med til at reducere bureaukrati og gøre processen fra opstart til afslutning af et projekt hurtigere.

Der er ikke jordfordeling integreret i ordningen. Da jordfordeling som regel er populært blandt lodsejere i områder, hvor jorden ikke ligger optimalt i forhold til placeringen af aktive landbrugsejendomme, kan dette være et problem.

I den kommende tid vil vi få en masse erfaringer fra projekterne i Nørreå og Halkær Å. Forhåbentlig kan projekterne

vise en vej frem for helhedsorienterede projekter.

HAVØRRED LIMFJORDEN

Limfjordsrådet gør fortsat en indsats for at skabe en attraktiv lystfiskerdestination i Limfjorden med dens i alt 1.000 km lange kyststrækning rundt om fjorden. Der opleves en stigende interesse for Limfjordens fiskeri fra både lystfiskere og turisterhverv rundt om fjorden.

Synlighed

Hjemmesiden www.havorredlimfjorden.dk er for mange blevet det primære værktøj, når de planlægger deres fiske-ture eller fiskerejser. Her præsenteres al den information, man som lokal eller til-

Foto: Limfjorden er som skabt til lystfiskere, uanset om du er i båd eller i waders.

rejsende lystfisker har brug for. Udover præsentation af fiskepladser er platformen også udstillingsvindue for alle de certificerede erhvervsaktører, der

tilbyder oplevelser eller services til lystfiskere. Ved udgangen af 2021 var der 56 certificerede partnere. I 2021 havde hjemmesiden 50.000 besøgende. Det er ti gange så mange som i 2018, hvor siden havde et årligt besøgstal på 4.800. Hjemmesidens indhold præsenteres på dansk, tysk og engelsk. Hovedparten af de besøgende er fortsat danske lystfiskere (77%) og herefter kommer tyske lystfiskere (15 %)

I 2021 blev der etableret 55 "støttepunkter" for Limfjordens lystfiskeri. Rundt om fjorden, på havne, kajer og lignende steder, oplyser og inspirerer skilte nu de besøgende om mulighederne for lystfiskeri.

Indsatsen for at fremme lystfiskerturismen fortsætter

I 2021 blev flere delprojekter afsluttet og nye startet op. De nye indsatser laves i samarbejde med de 8 kommuner der pt udgør Havørred Limfjorden, Destinationsselskaberne omkring fjorden og flere eksterne parter. Indsatserne er fokuseret omkring

- Udbygning og udvikling af det etablerede erhvervsnetværk
- Markedsføring af destinationen og

- de skabte produkter i ind- og udland
- Forbedring af grundproduktet – en ren og bæredygtig Limfjord

KNÆK OG BRÆK!

Følg projektet på: www.facebook.com/havorredlimfjorden

TIL KAMP MOD SPØGELSESNET I LIMFJORDEN

Limfjordsrådet kæmper gennem Havørred Limfjorden for at komme problemet med spøgelsesnet i Limfjorden til livs.

Spøgelsesnet er en betegnelse for fiskeredskaber, der er mistet eller efterladt i vandet og derfor fortsætter med at fiske til ingens nytte og i tillæg hertil, bidrager de til forureningen med bl.a. plast.

Foto: Et af de mange bjærgede spøgelsesnet fra Limfjorden. Det kræver indsats på flere fronter at løse problemet.

Et pilotprojekt igangsat af Limfjordsrådet i 2019 belyste problemets omfang og satte for alvor fokus på området. Siden har flere organisationer dokumenteret, at spøgelsesnet i Limfjorden er et stort og alvorligt problem. Så stort, at det kræver handling på flere niveauer for at blive løst.

Sekretariatet er derfor i løbende dialog med de relevante myndigheder og en række interessenter om:

- fortsat oprrydningsarbejde, så eksisterende spøgelsesnet fjernes.
- oplysningskampagne, der kan skabe en adfærdsændring.
- udvikling og igangsætning af præventive tiltag, så færre redskaber mistes og efterlades, og de der gør, lettere kan genfindes, hæves og fjernes.
- undersøgelser og tilpasning af forvaltningspraksis for fiskeriet i fjorden, så det gøres bæredygtigt.

I 2021 lancerede Limfjordsrådet et digitalt indrapporteringsværktøj til spøgelsesnet. Talrige indrapporteringer fra brugere af fjorden førte til, at der fra

statslig side blev bjærget mere end 250 spøgelsesnet fra fjorden i efteråret!

Indsatsen i Limfjorden har givet genlyd i resten af Danmark, og i samarbejde med KIMO Danmark blev indrapporteringsværktøjet tilpasset, så det nu kan bruges i hele landet.

STRANDOPRYDNING

Affald langs de danske kyster har de senere år fået megen opmærksomhed, men der er meget begrænset viden om problemets omfang langs Limfjordens kyster. Limfjordsrådet belyste, gennem

Foto: Ørding Friskole var en af de 19 skoler, der var ude at samle affald ved Limfjorden.

Havørred Limfjorden, dette i 2021.

19 skoler rundt om fjorden blev engageret i indsatsen, og de ryddede op på selvvalgte kyststrækninger nær dem. De analyserede og indrapporterede deres fund til sekretariatet. Projektet blev godt modtaget af skolerne, som brugte

det i deres undervisning til at få en nær-værende snak om forurening i deres eget område af Limfjorden.

I alt blev 437 kg. affald indsamlet på ca. 15 km kyststrækning. Skolerne blev bedt om at angive, hvor stort et problem de mener affaldsproblemet er på deres lokale kyststrækning i forhold til miljø og æstetik. På en skala fra 1-5, hvor 5 er et stort problem og 1 ikke er et problem, lå gennemsnittet i begge tilfælde på 2,5. Resultaterne fra projektet viser, at der er en meget stort lokal variation i, hvor meget og hvilke typer affald, der ligger langs Limfjordskysten.

Se hvad der blev fundet her: www.limfjordsraadet.dk/projekter/strandoprydning

SÆLOBSERVATIONER

Limfjordsrådet lavede i 2018 et indberetningsværktøj til registrering af sæler i vandløb. Værktøjet blev lavet på opfordring fra Limfjordssammenslutningen, der repræsenterer 18 lystfiskerforeninger og fritidsfiskerforeninger i Limfjordsoplandet.

Formålet er at blive klogere på sælers tilstedeværelse i Limfjordens vandløb, da deres tilstedeværelse her kan påvir-

ke fiskeriet negativt.

De indsamlede data udgør en væsentlig

Foto: De orange prikker er borgeres observationer af sæler i vandløb og i fjorden.

del af datagrundlaget i en rapport om "Kortlægning af sæler i Limfjorden og tilstødende vandløb" fra Aarhus Universitet i 2021 (Teknisk rapport nr. 192).

Sekretariatet opfordrer til, at værktøjet fortsat benyttes, så forskerne får det bedst mulige grundlag, når de anbefaler eventuelle forvaltningsmæssige tiltag.

Læs mere om sælobservationer her: www.limfjordsraadet.dk/projekter/sælobservationer

LIMFJORDSRÅDETS SEKRETARIAT

DAGLIG LEDELSE

Michael Palsgaard Andersen
Funktionschef og Formand
for embedsmandsgruppen
☎ 99 31 21 60
✉ michael.palsgaard@aalborg.dk

Jesper Hansen
Sekretariatsleder
☎ 20 63 48 50
✉ j.hansen@aalborg.dk

VÅDOMRÅDETEAM

Torben Bramming Jørgensen
Biolog og projektschef
☎ 25 20 21 56
✉ torben.joergensen@aalborg.dk

Susanne Mortensen
Miljøtekniker og projektleder
☎ 25 20 24 04
✉ susanne.mortensen@aalborg.dk

Rasmus Bonderup Pedersen
Naturgeograf og projektleder
☎ 25 20 24 49
✉ rasmus.bonderup@aalborg.dk

Klavs Bavnshøj Frederiksen
Biolog og projektleder
☎ 25 20 21 67
✉ klavs.frederiksen@aalborg.dk

Kristoffer Piil
Biolog og projektleder
☎ 20 61 33 05
✉ kristoffer.piil@aalborg.dk

VANDLØBSTEAM

Lars Nørgaard Bach
Biolog og projektleder
☎ 25 20 21 79
✉ lars.bach@aalborg.dk

Thorsten Møller Olesen
Biolog og projektleder
☎ 25 20 21 63
✉ thorsten.olesen@aalborg.dk

Annica Olesen
Biolog og projektleder
☎ 25 20 90 91
✉ annica.olesen@aalborg.dk

Henrik Rosenskjold
Naturgeograf og projektleder
☎ 25 20 24 47
✉ henrik.rosenskjold@aalborg.dk

Thomas A. Thomsen
Naturgeograf og projektleder
☎ 25 20 90 92
✉ thomas.thomsen@aalborg.dk

Esben Erhardsen Tarpgaard
Biolog og projektleder
☎ 25 20 24 46
✉ esben.tarpgaard@aalborg.dk